

ARZU VƏLİYEVƏ
BDU-nun dissertantı

KİTABXANANIN FƏALİYYƏTİNDƏ BİBLİOQRAFİK VƏSAİTLƏRİN ROLU

Məlum olduğu kimi, biblioqrafik informasiyanın yaradılması və tələbatçılara çatdırılması ilə əlaqədar fəaliyyət sistemində biblioqrafik vəsaitlərin xüsusi rolu vardır. Bu baxımdan kitabxanaların biblioqrafik fəaliyyətinin mühüm tərkib hissəsini biblioqrafik məhsul istehsalı təşkil edir ki, bu da informasiya cəmiyyətinə xas olan əlamətlərdən biridir.

Professor Zöhrab Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Biblioqrafik məhsul sənədlərin biblioqrafiyalaşdırılmasının və informasiya tələbatçılarına biblioqrafik xidmətin eyni zamanda həm nəticəsi, həm də vasitəsidir [32, 82]".

Tədqiqat dövründə M.F.Axundov adına Milli Kitabxana sənədlərin biblioqrafiyalaşdırılması, daha dəqiq desək, biblioqrafik vəsaitlərin hazırlanması istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərmişdir. Keçən əsrin 70-90-cı illərində kitabxana tərəfindən hazırlanmış biblioqrafik vəsaitləri növ anlayışı baxımından aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar:

1. Məqsəd və oxucu istiqamətinə görə
2. Funksional məqsədinə görə
3. Biblioqrafiyalaşdırma obyektlərinə görə
4. Biblioqrafiyalaşdırılmış sənədlərin nəşr dili baxımından
5. Biblioqrafiyalaşdırılmış sənədlərin nəşr yeri baxımından
6. Biblioqrafiyalaşdırma metodlarına görə
7. Biblioqrafik vəsaitlərin formasına görə
8. Yazı formasına görə

Milli Kitabxananın Azərbaycanda biblioqrafik vəsaitlər sisteminin formalaşması istiqamətindəki fəaliyyəti geniş, əhatəli və çoxsahəli olmuşdur.

XX əsrin 70-ci illərindən başlayaraq Milli Kitabxananın yaratdığı biblioqrafik vəsaitlər sistemində cari biblioqrafik informasiya vəsaitlərinin xüsusi çəkisi getdikcə artırdı. Buna əsas səbəb hələ 60-cı illərdən başlayaraq SSRİ məkanında dövlət elmi-texniki informasiya sisteminin formalaşması idi ki, bu da öz növbəsində kitabxanaların cari biblioqrafik informasiya fəaliyyətinin keyfiyyətcə yeni səviyyəyə qaldırılması üçün zəmin yaratmışdı. Bu dövrdə Azərbaycanda elmi, iqtisadiyyat, sənaye və aqrar kompleks, həmçinin humanitar mədəniyyət və incəsənət sahələrinin cari biblioqrafik informasiya təminatı üzrə kitabxanalararası ixtisaslaşma meyilləri baş verirdi. Belə ixtisaslaşmaya münasib olaraq Respublika Elmi-Texniki İnformasiya İnstitutu Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası ilə birlikdə neft sənayesi, neft maşınqayırması, energetika, tikinti və s. sahələrə dair signal informasiya və informasiya vəərəqləri nəşr edir, Azərbaycan EA Mərkəzi Elmi Kitabxanası təbiət elmləri, Respublika Elmi Tibb Kitabxanası səhiyyə və tibb elmləri üzrə cari biblioqrafik informasiya vəsaitləri tərtib edib fərdi və kollektiv oxucuları həmin vəsaitlərlə təmin edirdi.

Belə cari informasiya vəsaitləri müvafiq sahələrə dair yeni meydana gəlmiş materiallar haqqında çevik, operativ, dolğun və ardıcıl məlumat vermək funksiyalarını yerinə yetirir, mütəxəssislərə öz sahələrinə dair sənəd axınını müntəzəm surətdə izləmək imkanları yaradırdı.

Təbii haldır ki, həmin illərdə Azərbaycanda formalaşan cari biblioqrafik informasiya sistemində Milli Kitabxananın da özünəməxsus funksiyaları formalaşmağa başlamışdır. Bu funksiyanın əsasını kitabxananın 1976-cı ildən respublika miqyasında mədəniyyət və incəsənət üzrə elmi informasiya mərkəzi kimi fəaliyyəti təşkil edirdi. Bu funksiyalar SSRİ Mədəniyyət Nazirliyinin 1972-ci il 28 avqust 505 sayılı əmrinə müvafiq olaraq respublika Mədəniyyət Nazirliyinin 1975-ci il tarixli 204 sayılı əmri ilə Milli Kitabxanada "Mədəniyyət və incəsənət üzrə elmi informasiya şöbəsi"nin yaradılması ilə həyata keçirilməyə başladı.

Onu da qeyd etməliyik ki, Milli Kitabxana bu sahədə əvvəllərdə müəyyən təcrübə əldə etmişdi. Hələ 60-cı illərdə kitabxana müxtəlif dövlət idarələri və təşkilatlara, rəhbər işçilərə yeni ədəbiyyat haqqında biblioqrafik siyahılar və bülletenlər tərtib edib göndərirdi. Məsələn, "Not-musiqi şöbəsi" 1969-cu ildən etibarən müntəzəm olaraq Azərbaycan və rus dillərində fonda yeni daxil olan kitabların, notların və qrammofon vallarının siyahısını tərtib edib, Bakının mədəniyyət və incəsənət müəssisələrinə göndərirdi [86, 90].

Lakin bu iş ardıcıl və dolğun şəkildə həyata keçirilmirdi. Bundan əlavə fərdi və kollektiv oxuculara göndərilən cari biblioqrafik materiallar dövrü xarakter daşımır, istifadəçilərin informasiya tələbatı xüsusiyyətlərinə tam uyğun gəlmir, eyni zamanda əksər hallarda operativ olmurdu.

Bu haqda professor Zöhrab Əliyev belə yazır: "Cari biblioqrafiya yeni meydana gələn sənədlər haqqında ardıcıl məlumat vermək funksiyasını yerinə yetirir, daha doğrusu, tələbatçılara öz sahələrində sənəd axınını daim izləmək və bu axında hərtərəfli istiqamətlənmək imkanı yaradır. Bu vəzifə xüsusiyyəti cari biblioqrafik informasiyanın dolğunluğuna və operativliyinə, sənədin meydana gəlməsi ilə informasiyanın çatdırılması arasındakı fasilənin minimuma endirilməsinə səy göstərilməsini tələb edir. Cari biblioqrafik informasiya mənbələrinin yaradılmasının və tələbatçıya çatdırılmasının dövrüliyü məsələsi böyük əhəmiyyətə malikdir".

Qeyd etmək lazımdır ki, cari biblioqrafik təminatda dövrilik meyarı özündə eyni zamanda bir sıra digər amilləri də birləşdirir. Belə ki, hər bir cari biblioqrafik vasitə, vəsait özündə əks etdirdiyi sənəd axınının həcmi, dil, məzmun tərkibi baxımından istifadəçilərin informasiya tələbatına tam adekvat olmalıdır. Belə ki, hər bir cari biblioqrafik informasiya fəaliyyəti özündə dövrilik, operativlik, dolğunluq və müvafiq istifadəçilərin informasiya tələbatı xüsusiyyətləri ilə uzlaşmalıdır. Bu baxımdan Milli Kitabxananın mədəniyyət və incəsənət üzrə formalaşmağa başlayan cari elmi-informasiya fəaliyyətinin qarşısında duran vəzifələr mürəkkəb və çoxsahəli idi. Bu geniş fəaliyyət sahəsinin mühüm istiqamətini mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyatın biblioqrafik informasiyasını əks etdirən nəşrlərin hazırlanması idi. Milli Kitabxananın Mədəniyyət və incəsənət üzrə elmi informasiya şöbəsinin əsasnaməsində göstərilirdi ki, "şöbənin qarşısında duran əsas vəzifə kitabxananın bazası əsasında respublikanın Nazirlər Soveti, Mədəniyyət Nazirliyi Aparatı işçilərinə, eyni zamanda mədəniyyət və incəsənət sahəsində çalışan alimlərə, mütəxəssislərə, müvafiq sahə üzrə nəşr olunan ədəbiyyat haqqında vaxtaşırı məlumat verməkdir".

Əsasnamədə daha sonra qeyd edilir ki, mədəniyyət və incəsənət üzrə cari biblioqrafik göstəricini çap etməkdə əsas məqsəd "Mədəniyyət və incəsənət üzrə nəşr olunan məlumatı toplu halında əks etdirməkdən, bu işdə təkrarçılığı aradan qaldırmaqdan, göstəricinin məzmunu və formasını vahid hala salmaqdan ibarətdir".

Milli Kitabxananın mədəniyyət və incəsənət üzrə cari biblioqrafik göstəriciləri "Mədəniyyət və incəsənət haqqında yeni ədəbiyyat" adı ilə 1976-cı ildən nəşr edilməyə başladı. Bu orqan 2 ayda bir dəfə 4 çap vərəqi həcmində 500 nüsxə tirajla çap edilirdi.

Tarix və onun problemləri, №4 2009

Hər bir buraxılışa daxil edilən materiallar Azərbaycan və rus dillərində idi. Burada kitablar ilə yanaşı dövrü mətbuat materialları da öz əksini tapırdı. Ümumiyyətlə, bu cari biblioqrafik informasiya orqanının məzmunu Milli Kitabxanaya daxil olan ədəbiyyat ilə şərtlənirdi. Materialların sistemləşdirilməsi o dövrdə SSRİ-nin elmi kitabxanaları üçün zəruri sayılan kitabxana-biblioqrafiya təsnifat sənədləri əsasında aparılırdı.

Bu təsnifat sisteminə əsasən hər bir buraxılış 2 əsas bölməyə: "Mədəniyyət" və "İncəsənət" bölməsindən ibarət olur, daxilə isə materialların məzmunundan asılı olaraq yarım bölmələr formalaşırdı. Məsələn, "Mədəniyyət" bölməsinin yarım bölmələri bir qayda olaraq aşağıdakılardan ibarət olurdu:

- Mədəniyyət və mədəni quruculuğa aid rəhbər materiallar;
- Mədəniyyət nəzəriyyəsi. Fəlsəfi-sosioloji problemlər;
- Beynəlxalq mədəni əlaqələr;
- Mədəni-maarif işi;
- Klub işi. Mədəniyyət evləri;
- Xalq yaradıcılığı. Bədii öz fəaliyyət;
- Muzey işi;
- Tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi;
- Mətbuat;
- Radio və televiziya verilişləri;
- Kitabxana işi. Biblioqrafiya.

Qeyd etmək lazımdır ki, hər bir buraxılışda "Kitabxana-biblioqrafiya təsnifat cədvəlləri" nə uyğunlaşdırılmış standart rubrikalarla yanaşı, respublikanın mədəni həyatını əks etdirən materiallar üçün də əlavə yarım bölmələr ayrılırdı. Məsələn, göstəricinin müxtəlif nömrələrində "Azərbaycan mədəniyyəti xaricdə", "Nəriman Nərimanov – 120", "Azərbaycanın tətbiqi-dekorativ incəsənəti", "Azərbaycan musiqisi" və s. Yarım bölmələrə rast gəlirik. Mənbələrin biblioqrafik təsvirləri əsasən o dövrdə SSRİ-də qəbul edilmiş QOST 7.15-79 dövlət standartı əsasında aparılırdı.

Bu dövrü cari orqan 1982-ci ilə qədər "Mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyat" adı ilə çıxırdı. 1982-ci ildən isə çox düzgün olaraq "Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti haqqında yeni ədəbiyyat" adı ilə nəşr edilməyə başladı, bununla da SSRİ-nin digər kitabxanalarının, xüsusən Ümumittifaq Dövlət Kitabxanasının nəşr etdiyi müvafiq informasiya bülletenlərindəki materialların burada təkrarlanmasına son qoyuldu və bu nəşr sırf Azərbaycanşünaslıq xarakteri aldı. Bununla əlaqədar göstəricinin strukturu Azərbaycan mədəniyyət və incəsənətinin milli xüsusiyyətlərinə, respublikamızın mədəni həyatına daha uyğun şəkil aldı. 1991-ci ildən başlayaraq burada "Xarici ədəbiyyatda Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti" rubrikası təşkil edildi.

1980-1982-ci illərdə bu cari biblioqrafik informasiya göstəricilərində hər il orta hesabla 2000-2500 adda kitab və dövrü mətbuat materialları əks etdirilib fərdi və kollektiv istifadəçilərə, o cümlədən şəhər və rayon kitabxanalarına çatdırılırdı. Maddi çətinliklərlə əlaqədar bu qiymətli informasiya vəsaitinin nəşri 1993-cü ildə dayandırıldı.

90-cı illərin əvvəllərində Milli Kitabxananın Mədəniyyət və incəsənət üzrə elmi informasiya şöbəsi tərəfindən bəhs etdiyimiz vəsaitlə yanaşı 2 adda cari biblioqrafik orqanlar da nəşr edilirdi. Bunlar "Respublika mədəni həyatının xronikası" və "Mədəniyyət və incəsənət üzrə respublika qəzetlərinin xülasəsi" adı ilə buraxılan biblioqrafik icmal xarakteri daşıyan dövrü orqanlar idi.

Rotaprint üsulu ilə ayda 2 dəfə buraxılan "Respublika mədəni həyatının xronikası"nda Azərbaycanın mərkəzi qəzet və jurnallarında ölkəmizin mədəni həyatı ilə əlaqədar dərc edilmiş yazıların icmalı xronoloji ardıcılıqla əks etdirilirdi. Həcmcə 10-15 səhifədən ibarət olan bu informasiya bülletenində hər ayın 15 günü ərzində Azərbaycanın

Tarix və onun problemləri, №4 2009

mədəni həyatında, incəsənət aləmində baş verən mühüm hadisələr (sərgilər, yeni tamaşalar, musiqi əsərləri, konsertlər və s.) haqqında qısa referatlar verilirdi. Materiallar Azərbaycan və rus dillərində təqdim edilirdi. Təəssüf ki, həmin bülleten yalnız 1990-cı ildə nəşr edilmiş və cəmi 19 buraxılışı olmuşdur.

Milli Kitabxananın ikinci cari informasiya bülleteni özündə mədəniyyət və incəsənət məsələlərinə dair qəzet məqalələrinin icmalını əks etdirirdi. Ayda bir dəfə rotoprint üsulu ilə çap edilən bu orqan əsasən yaradıcı kollektivlərə və şəxslərə göndərilirdi. Həcmə 6-14 səhifə olan bu cari biblioqrafik informasiya orqanında respublika dövrü mətbuatında bir ay ərzində mədəni-maarif və kitabxana işi, musiqi, kino, teatr, təsviri sənət, heykəltəraşlıq, muzey işi və s. məsələlərə dair dərc edilmiş resenziyaların, məlumat xarakterli yazıların biblioqrafik siyahısı, hər bir yazıya dair qısa annotasiya verilirdi. 1990-1993-cü illərdə bəhs etdiyimiz orqanın 18 buraxılışı olmuşdur. 1993-cü illərin əvvəllərində Milli Kitabxananın mədəniyyət və incəsənət üzrə cari biblioqrafik nəşrlər istiqamətindəki fəaliyyəti maliyyə problemləri ilə əlaqədar dayandırılmış və hələ də bərpa olunmamışdır.

Tədqiqat illərində Milli Kitabxananın cari biblioqrafik informasiya vəsaitləri sisteminə "Kənd təsərrüfatına dair yeni kitablar" adlı dövrü cari biblioqrafik göstəriciləri də mütəxəssislərə yeni meydana gələn müvafiq sənədlər haqqında ardıcıl məlumat vermək baxımından əhəmiyyətli idi.

1974-1985-ci illərdə ildə 2 dəfə, 1985-1991-ci illərdə isə ildə 1 dəfə buraxılan bu orqan Milli Kitabxananın fonduna məcburi nüsxələr kimi daxil olan Azərbaycan və rus dillərindəki nəşrləri əhatə edirdi. Bütün materiallar kitabxana-biblioqrafiya təsnifatı cədvəlləri əsasında qruplaşdırılırdı. 500 nüsxədə çap edilən bu göstərici ilk növbədə kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan dövlət orqanlarına, elmi-tədqiqat müəssisələri kitabxanalarına, həmçinin bütün MKS-lərə göndərilirdi.

Əlbəttə, haqqında bəhs etdiyimiz göstəriciləri yalnız şərti olaraq cari biblioqrafik vəsaitlər sisteminə aid etmək olar. Çünki onlar mütəxəssislərə kənd təsərrüfatına dair mənbələri operativ izləmək imkanı yaratmışdı. Biblioqrafiyaşünaslıq nəzəriyyəsində qəbul edildiyi kimi, "Cari biblioqrafik məlumatvermə gündəlik, həftəlik, ikihəftəlik, aylıq və ya rüblük ola bilər" [32, 98]. Məlumatvermə prosesində operativlik prinsipinə əməl edilmədiyi halda belə nəşrlər sadəcə olaraq dövrü nəşr kimi qiymətləndirilə bilər. Bu baxımdan Milli Kitabxananın "Kənd təsərrüfatına dair yeni kitablar" məlumat göstəriciləri kənd təsərrüfatına dair illik, yəni ardı davam edən biblioqrafik nəşrə daha yaxın idi. Bununla yanaşı, belə nəşrin Respublika Kənd Təsərrüfatı Kitabxanası ilə əlaqələndirilmiş şəkildə hazırlanması onun məzmun baxımından dolğun olmasına təminat verirdi. Çünki Milli Kitabxanaya məcburi nüsxə prinsipi əsasında daxil olan kitablar tipoloji baxımdan kənd təsərrüfatı ədəbiyyatını tam əhatə etmirdi. Belə ki, Milli Kitabxanaya kənd təsərrüfatı üzrə istehsalat ədəbiyyatı, dərsliklər, deponə edilmiş nəşrlər, bir sıra normativ sənədlər daxil olmurdu. Belə nəşrlər yalnız Respublika Kənd Təsərrüfatı Kitabxanası tərəfindən alınır. Bütün bunlar Milli Kitabxana tərəfindən həmin vəsaitin Respublika Kənd Təsərrüfatı Kitabxanasının iştirakı ilə hazırlanmasını məqsədyönlü edirdi. Bütün bunlar ardı davam edən nəşrin respublikamızın aqrar sahədə çalışan mütəxəssislərini, rayon və kənd kitabxanaları üçün kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrinə dair sənəd axınına izləməkdə xeyli əhəmiyyət kəsb etdiyini təsdiqləyir.

Keçən əsrin 70-80-ci illərində Milli Kitabxana daha 3 adda biblioqrafik dövrü və ardı davam edən nəşrlər hazırlamaq təşəbbüsündə olmuş və bu istiqamətdə xeyli işlər görmüşdür. Belə ki, kitabxana 1971-1989-cu illər ərzində cari ədəbiyyatı əvvəlcə yarımillik, sonra isə müxtəlif vaxtlar ərzində əks etdirən "Azərbaycan xarici mətbuatda" (rus dilində) adlı biblioqrafik göstəricilər hazırlayıb elmi ictimaiyyətə təqdim etmişdir. 1971-

Tarix və onun problemləri, №4 2009

1973-cü illərdə bu seriya ilə 6 buraxılışda biblioqrafik göstərici nəşr edilmişdir [114]. 1980-ci ildə 1975-1978-ci illər ərzində [114, 16], 1989-cu ildə isə 1978-1988-ci illər ərzində [114, 88] xarici ölkələrin mətbuatında Azərbaycan haqqında dərc edilmiş materialların biblioqrafik göstəriciləri meydana gəlmişdir. Bu vəsaitlər 70-80-ci illərdə kapitalizm və sosializm sistemləri arasında gedən ideoloji mübarizədən doğan biblioqrafik nümunələr kimi dəyərləndirilə bilər. Onlar əsasən Azərbaycan Respublikasının nailiyyətlərini göstərən, ilk növbədə o dövrdə mövcud sosialist ölkələrinin (Polşa, Bolqarıstan, Vyetnam, ADR, Çexoslovakiya və s.) mətbuatında dərc olunmuş yazıları əks etdirirdi. Kapitalist ölkələrinin mətbuatında dərc edilmiş neqativ yazılar isə ciddi senzura ilə məruz qalaraq xüsusi fondlarda mühafizə edilirdi və şübhəsiz, heç bir biblioqrafik orqanda öz əksini tapa bilməzdi.

1978-ci ildən başlayaraq Milli Kitabxana rus dilində "Azərbaycan SSRİ mətbuatında" başlığı ilə əvvəlcə yarımillik, sonra isə illik biblioqrafik göstəricilərin tərtibi ilə də məşğul olurdu.

1978-1991-ci illərdə bu başlıq altında həmin göstəricinin 10 buraxılışı olmuşdur. Bu vəsaitlərdə əsasən Azərbaycan yazıçılarının SSRİ respublikalarında nəşr olunmuş tərcümə əsərləri, ədəbi-tənqidi məqalələr, ölkəmizin iqtisadi, mədəni həyatı ilə əlaqədar dövrü mətbuatda rus dilində dərc olunmuş məqalələr əks etdirilirdi.

Bütün materiallar SSRİ xalqlarının adlarının (ruslardan başqa) əlifba sırası ilə düzülür, daxilə isə yenə müəlliflərin və ya sərlövhələrin əlifba sırasına riayət edilirdi. 1986-cı ildə həmin göstəricilərdə əks etdirilmiş sənədlərin bir qismi, həmçinin 1972-1978-ci illərin materialları külliyyat halında "Azərbaycan sovet xalqları ailəsində" başlığı ilə müstəqil göstərici şəklində çap olunmuşdur. Bu göstəriciyə 1972-1978-ci ildə dərc edilmiş materiallar daxil edilmişdir.

Xeyli zəhmət və axtarışlar nəticəsində meydana gələn bu dövrü və vaxtaşırı məlumat nəşrləri ilk növbədə siyasi xarakter daşıyan vəsaitlər idi. Onlar mürəkkəb ideoloji mübarizələr və kommunizm ideologiyası ehkamlarının hökm sürdüyü bir şəraitdə SSRİ geopolitik məkanında guya möhkəm xalqlar dostluğunun mövcudluğu ideyasına xidmət edən vasitələr hesab olunurdu. Bu "dostluğun" həqiqətə uyğun olmaması XX əsrin 90-cı illərində Sovet imperiyasının dağılması, milli konfliktlər, mürtəce separatçılıq və Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü kimi faciəli hadisələrdə özünü göstərdi.

ƏDƏBİYYAT

- 1.Əliyev Z. Kitabxanada məlumat-biblioqrafiya aparatının təşkili. Bakı, 1966.
- 2.Əliyev Z. Biblioqrafiyanın nəzəriyyəsi və metodikası. Bakı, 1975.
- 3.Allahverənov S., İsmayılov N. Biblioqrafiya işinin əlaqələndirici mərkəzi//M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasının elmi əsərləri, 1990, ii bur., s.46-59.
- 4.M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasının məlumat-biblioqrafiya şöbəsinin 1968-2005-ci illər üzrə hesabatları.

АРЗУ ВЕЛИЕВА

ДАННАЯ СТАТЬЯ ПОСВЯЩЕНА РОЛИ БИБЛИОГРАФИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БИБЛИОТЕКИ

В ней анализируются основные материалы, на базе которых функционирует библиотека, подчеркивается мысль о том, что в деле формирования основных направлений системы работы Национальной Библиотеки Азербайджана, существенную роль играет библиографические средства, которые регулирует деятельность библиотек.

В данной статье предлагается новый подход к созданию библиографических средств и их применения.

ARZU VELIYEVA

**THE CURRENT ARTICLE FOCUSES ON THE ROLE OF BIBLIOGRAPHIC
RESOURCES IN THE ACTIVITY OF LIBRARIES**

It analyzes the basic materials on which the library operates, emphasizes the idea that the formation of the main directions of work of the National Library of Azerbaijan, plays an important role bibliographic tools that regulates the activities of libraries.

In this paper we propose a new approach to the creation of bibliographic tools and their application.

Rəyçilər: dos.N.İsmaylov, t.e.d.İ.Məmmədov.

BDU-nun «Bibliografiya» kafedrasının 20 noyabr 2001-cu il tarixli iclasının qərarı ilə çapa məsləhət görülmüşdür (protokol №02).
